

Epiloog	9
Proloog	15
<i>Zogenaamd onderzoek</i>	21
<i>Meelopen</i>	71
<i>Meeloper</i>	125
<i>Lunchpauze</i>	211
Eerste laatste hoofdstuk	231
Lees- en luisterlijst	297

EPILOOG

VANDAAG
AFSCHEIDDAG

IN EEN GROTE bus met geïllustreerde vlammen op de flanken rijd ik de stad Amsterdam uit, door naar de Afsluitdijk. De lucht is grijs, precies goed afscheidsweer. Het gebouw dat achter in de bus staat te schommelen heeft de naam *The Official Naturalness* en tegen dit gebouw en alles wat ze nog meer behelst zeg ik vandaag vaarwel. Het is tijd voor iets nieuws, een ander onderzoek en hopelijk in de toekomst een nieuwe liefde.

Onderweg moet ik denken aan de mensen die ik de afgelopen tijd heb gesproken. Galeriehouders, curatoren, andere mensen met een naam uit de kunstwereld. Ze leken onder de indruk te zijn van mijn metalen in elkaar gelaste gebouw dat nu in twee delen achter in de laadruimte lichtjes heen en weer schommelt.

Deze kunstmensen bekeken in stilte de foto's die ik van *The Official Naturalness* had gemaakt.

Ik heb foto's van dichtbij, waarop je delen van metaal en draad ziet, met een mooie lichtinval. Ook heb ik afbeeldingen van het geheel, waarop je als toeschouwer duidelijk een gebouw ziet. Een groot vierkant blok met in het midden een uitstekende toren, de afmetingen van het blok zijn vier bij vier meter, de toren is zes meter hoog. Het blok heeft vier etages, de toren zes. Elke etage heb ik onderverdeeld in meerdere ruimtes en over elke ruimte ligt een wit waas omdat het in wit naaigaren is gewikkeld.

De monden van de kunstmensen vielen open toen ik vertelde dat dat witte gewoon draad was, diezelfde mensen vielen nog net niet achterover – van verbazing – toen ik uitlegde dat ik dat allemaal zelf – als een volslagen idioot – eromheen had lopen wikkelen. Al leek er onderling te zijn afgesproken dat zodra ik over mijn concept uitweidde, ze opkrabbelden uit die verbazing en een stap terug deden. Een stap van mij vandaan.

Het concept achter dit gebouw begon tien jaar geleden met de

vraag: kan ik het werkende systeem ontrafelen?

Wat er gebeurde toen ik deze zinnen uitsprak, was dat zodra ik het woord werk zei, ik diezelfde glimlachende monden zag veranderen in samengeperste strepen.

Soms volgde er een opmerking als: ‘Nobel van je om werk te onderzoeken, maar hier is toch niemand in geïnteresseerd? Mensen komen van hun werk, dan willen ze niet óók nog geconfronteerd worden met waar ze op dat moment vrij van zijn.’ Alsof ik het over een gevangenschap had waar je niemand over hoort.

Op de Afsluitdijk stop ik op een parkeerplek waar mensen heerlijk van de oneindigheid van het asfalt kunnen genieten. Ik zwaai de deuren van de bus open en voel dat mijn tranen een uitweg proberen te vinden.

Ik schuif het immense gebouw eruit. Het is niet zwaar, vooral onpraktisch, ik heb tijdens het lassen geen moment gedacht aan handvaten of iets dergelijks.

Terwijl ik aandachtig trek, duw en schuif besef ik dat ik tien jaar afgestudeerd ben en nog steeds het gevoel heb dat ik aan het aanrommelen ben.

The Official Naturalness staat op het asfalt, ik besluit het gebouw naar het einde van de parkeerplek te schuiven.

Meerdere herinneringen schieten zo hard als de auto's over de Afsluitdijk aan me voorbij: de AIEL-academie in Maastricht, waar *The Official Naturalness* in de metaalwerkplaats is ontstaan. Dat ik er geen moment rekening mee hield of het gebouw wel door een gemiddelde deur paste. Zo kon ik het gebouw wel naar buiten de academie krijgen – via de laden-en-lossen-deur –, maar vervolgens nergens naar binnen.

Dat deuren gemiddelde afmetingen hebben blijft me tot de dag van vandaag verbazen.

Toen *The Official Naturalness* buiten stond, iedere deelnemer van de academie er vol bewondering omheen had gelopen, regelde ik een grote bus met vlammen erop. Maar *The Official Naturalness* bleef ook voor deze bus onhandig groot. Zo onhandig dat er iets

van af moest. Dagen heb ik getwijfeld of ik dit zou doen, toen ik de bovenkant van de toren er met een knoop in mijn buik af zaagde. Hield ik mezelf voor dat als ze dan in een expositie zou worden opgenomen ik die bovenkant er wel weer op zou lijmen. Geen idee hoe, maar dat zou ik dan wel weer zien.

Alleen geen galerie, geen curator, geen groepstentoonstelling, zelfs geen pop-upexpositie op een verlaten industrieterrein wordt warm van mijn zelf in elkaar gelaste gebouw.

Ik moet denken aan hoe *The Official Naturalness* de afgelopen weken in de bus stond opgeslagen, hoe mijn bankrekening slonk, hoeveel updates ik negeerde tot ik geen rode cent meer overhad en dus wel moest besluiten om haar hier aan de kant van de weg te zetten. Al ben ik blij dat ik haar niet plompverloren bij het grofvuil in Amsterdam heb gezet.

Ik voel een brok in mijn keel, een klont in mijn buik, scheuren tot diep in mijn spieren, opwellende tranen, maar toegeven doe ik niet. Er is een zacht briesje voelbaar, mijn lijf voelt warm, nee, heet.

Eenmaal aan het einde van de parkeerplek maak ik opnieuw foto's, ditmaal van hoe ze erbij staat: een groot gebouw zonder bovenkant tegen de grijze vlakke van al dat water, de lucht die er stilletjes boven hangt.

Als ik eerlijk ben blijft *The Official Naturalness* waar je haar ook neerzet – met de bovenkant ernaast – er esthetisch gezien geestig uitzien en is het concept een goed werk, net jammer dat precies niemand hier iets van mee heeft gekregen.

PROLOG

VANDAAG
EEN SECONDE NADAT DE WEKKER IS AFGEGAAN

AANGENAAM, MIJN NAAM is Sien, al twijfel ik of ik mijn naam daadwerkelijk ben, want wanneer ben je je naam, alleen omdat die je gegeven is of omdat je langzaam in je naam groeit? Mocht dat laatste het geval zijn, dan kun je toch nooit maar één naam blijven? Elk mens belandt in verschillende periodes en in andere fases van haar leven.

Voorbeeld: het ene moment hou ik van mensen met tattoos en het volgende vind ik het overdreven: al die tekeningen op dat vlees.

In dit geval zou het beter zijn om met verschillende namen het leven te betreden. Dat ik soms een Sien ben, soms een Djoeke, soms een Bibi, soms een Ayla, een Kees, een Joris of een Iris.¹ Maar wanneer ik al mijn vrienden om de zoveel tijd van naam verander en zij die van mij, weet je op den duur niet meer wat voor of achter is.

Of mag ik mijn naam tijdens iedere nieuwe levensfase veranderen? Wat ook weer een uitdaging is, want meestal heb je pas achteraf door in welke fase je zat.

Ik sta in mijn keuken en het is nog donker, ik hou ervan om de lichten in mijn huis zo lang mogelijk uit te laten na het opstaan. Dat ik me aankleed, mijn gezicht was en koffiezet op de tast. Dat mijn lichaam de tijd krijgt om rustig te ontwaken, de rest van de dag moet ze al genoeg.

Mijn geest daarentegen staat meteen op aan als de wekker gaat. Dus om terug te komen op hoe je je eventueel óók kunt voorstellen en om enige discussie voor te zijn, stel ik mezelf bij deze voor door middel van hoe ik eruitzie.

Aangenaam: ik heb blond haar, een gemiddelde lengte, lange nagels, witte, rechte tanden – niet gebleekt mocht je je dit afvragen, nooit een beugel gedragen ook –, breed gezicht met volle snel rood wordende wangen en een lichaam dat werkt volgens de norm.

Geen haperende of ontbrekende ledematen. Alles in de juiste proportie. Ja, in verhouding ben ik relatief een mooie vrouw. Ook heb ik, al zeg ik het zelf, een goede kledingstijl die bestaat uit een mix tussen tweedehands en merkkleding. Al is dit als je het mij vraagt de manier van de gemiddelde stedeling om een eigen stijl te creëren, in hoeverre dat überhaupt nog bestaat natuurlijk, zo'n eigen stijl.

Ik draag veel kleur, geen zwart of grijs – nooit! Ik ben vierendertig jaar, maar zie er jonger uit dan dat ik ben. Dit zijn mijn Indische genen, dat durf ik zo te zeggen. Je hebt mensen die oud geboren worden, vrouwen met een paardenstaart bijvoorbeeld of mannen met van die schoenen met een gesp. Dat je denkt: oeh, te oud geboren. Maar je hebt ook mensen die, ook al zijn ze de vijftig gepasseerd, nog altijd jonger worden ingeschat. Zo'n soort persoon ben ik, word ik, blijf ik, hoop ik.

Naast dat wat je ziet, is het goed om te weten dat ik van denken houd, dat dát is wat ik het liefst doe. Wekelijks krijg ik te horen dat ik hier niet ben, want ja, ik denk na. Ik heb dan ook nooit begrepen dat het een het ander uitsluit. Je kunt toch ook nadenken en er wel zijn?

Misschien moeten mensen zichzelf voorstellen aan de hand van wat ze het liefst doen. Bij mij is dat denken: als ik mijn geld zou verdienen met denken, zou ik het kunnen uitdelen aan de mensen in mijn buurt en op den duur aan iedereen in de stad en aan de mensen daar weer buiten.

Zoals Pablo Escobar in de serie *Narcos*. Hij is een van de beruchtste en rijkste drugsbaronnen ter wereld, die voornamelijk bekendstond om zijn grote handel in cocaïne.

Escobar deelt in de serie *Narcos* geld uit aan de ander, onder het mom van naastenliefde. Waar het eigenlijk op neerkwam was dat hij te veel geld had, hij van gekkigheid niet wist wat hij ermee moest en toen hij en zijn familie van alles voorzien waren – groot huis, lekker eten, stijlvolle, dure kleding –, werd hij een flappentap voor de burger die het minder had. Toen ook die genoeg hadden,

moest hij het begraven. Ik herhaal: hij moest zijn geld begraven. Geniaal, je geld begraven omdat je er te veel van hebt.

Ik woon net buiten het centrum, mijn huis is klein, precies genoeg voor één persoon. Iedere muur heeft een andere kleur en toen ik hier net introk en toch alle muren aan het schilderen was, nam ik ook gelijk alle plafonds mee. Iedere ruimte is een kleur. Zo heeft mijn keuken verschillende tinten geel, de woonkamer oranje, mijn toilet roze en mijn gang groen. De slaapkamer is paars met lila. Ik vind het dan ook zwaar overdreven dat je als Nederlandse burger de buitenkant van je huis niet zomaar in andere kleuren mag schilderen. Als ik hier toestemming voor krijg, zou ieder kozijn, elke baksteen een andere kleur worden.

Binnen hangen of staan overal waar je kijkt spullen, zonder dat het te veel is. Ik hou van spullen en van veel, niets is mij ooit genoeg, moge dat duidelijk zijn.

Mijn huis staat met een klein halfuurtje – al hangt dit ervan af hoe hard ik fiets – van het centrum. Dit zie je niet als ik mezelf voorstel, wat je wel ziet is dat ik op dit moment in mijn onderbroek in de keuken voor het raam sta – of is het achter het raam? In ieder geval bij het raam – en uitkijk op een vlakte. Mijn uitzicht oogt meestal groen, soms bruin, dor. Meestal hangen de wolken hoog, waaien ze voorbij als een golf in de zee, soms zitten de wolken dicht op elkaar en hangt de lucht vlak boven de weilanden. Dan heeft mijn uitzicht, de wereld, iets dreigends.

Maar deze ochtend niet, ze is nog schemerend, je ziet dat het bijna licht gaat worden. De wind giert langs mijn keukenraam, het is hier, ondanks de kou, heerlijk koffiezetten en -drinken.

Staren over de vlakte – ook in het donker. In dat opzicht kun je me ook voor een muur zetten – dat is wat ik het liefst doe: staren, denken en in mezelf praten. Mocht je nou echt willen weten wie ik ben, wat me bezighoudt op een dag, dan durf ik best te zeggen dat dit het is.

Misschien is dit een idee voor in de toekomst: jezelf voorstellen aan de hand van waar je je tijd het liefst mee doordt. Niet je naam, niet je leeftijd, niet hoe je eruitziet – dit ziet toch iedereen, dus waarom zou je – maar wat je het liefst doet en dit mag geen werk zijn. De slogan is niet voor niets: ‘Je bent niet je werk.’

Daarom opnieuw: aangenaam, naast mijn naam en hoe ik eruitzie en naast mijn werk tuur ik het liefst uit mijn keukenraam, douche ik zo veel mogelijk – heet –, doe ik boodschappen – met het geld van mijn werk, maar dat spreekt voor zich –, verzorg ik mezelf uitermate goed met smeersels en oliën en zit ik het liefst ergens met een uitzicht een beetje voor me uit te staren. En terwijl ik dit doe denk ik na. Op dit moment denk ik vooral na over werk. Of beter gezegd, ik loop al een lange tijd rond met de vraag: kan ik het werkende systeem ontrafelen?

Vanaf het moment dat ik ben afgestudeerd heeft deze vraag mij beziggehouden, dat is inmiddels tien jaar. Ik voel een rilling door mijn lijf bij deze gedachte.

Misschien is het tijd om hier een punt achter te zetten, juist omdat ik er al tien jaar aan werk. Maar om dit zeker te weten, wil ik nog één keer door het project gaan.

Misschien moeten mensen zich voorstellen aan de hand van wat ze bezighoudt en als dat óók nog iets is wat je het liefst doet, heb je twee voor de prijs van één of een win-winsituatie of gewoon de zaakjes erg goed op orde. Dus, daar ga ik. Aangenaam, ik onderzoek werk.